

ระเบียบกรมปศุสัตว์

ว่าด้วยการฉีดวัคซีนโรคลัมปี สกิน ในสัตว์ชนิดโค กระบือ พ.ศ. ๒๕๖๔

เพื่อให้การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการฉีดวัคซีนโรคลัมปี สกิน ในโค กระบือ ในการป้องกันควบคุมและกำจัดโรคลัมปี สกิน (Lumpy Skin Disease : LSD) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามหลักวิชาการ ข้อกำหนดขององค์การสุขภาพสัตว์โลก (OIE) และมาตรฐานสากลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ อธิบดีกรมปศุสัตว์จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมปศุสัตว์ว่าด้วยการฉีดวัคซีนโรคลัมปี สกิน ในสัตว์ชนิดโค กระบือ พ.ศ. ๒๕๖๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก “ระเบียบกรมปศุสัตว์ ว่าด้วยการฉีดวัคซีนโรคลัมปี สกิน ในสัตว์ชนิดโค กระบือ พ.ศ. ๒๕๖๔ ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๔”

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“โรค” หมายความว่า โรคลัมปี สกิน (Lumpy Skin Disease : LSD)

“วัคซีน” หมายความว่า วัคซีนโรคลัมปี สกิน ชนิดเชื้อเป็น หรือเชื้อตาย ซึ่งผลิตจากเชื้อไวรัส Lumpy skin disease - Neethling strain หรือ SIS Neethling - type ที่มีกระบวนการผลิตเป็นไปตามข้อกำหนดขององค์การสุขภาพสัตว์โลก (OIE) หรือตามที่กรมปศุสัตว์กำหนด

“สัตว์” หมายความว่า โค กระบือ

“ผู้ฉีดวัคซีน” หมายความว่า

(๑) สัตวแพทย์ของกรมปศุสัตว์ และหมายความรวมถึงเจ้าหน้าที่ของกรมปศุสัตว์ ที่ปฏิบัติงานภายใต้การดูแลของสัตวแพทย์ของกรมปศุสัตว์

(๒) สัตวแพทย์ที่ขึ้นทะเบียน และได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่ง หรือสัตวแพทย์ชั้นสองของสัตวแพทยสภา

(๓) สัตวแพทย์ของหน่วยงานราชการอื่น ที่มีข้อตกลงร่วมปฏิบัติงานในการป้องกันควบคุมโรคลัมปี สกิน และหมายความรวมถึงบุคลากรในหน่วยงานนั้น ที่ปฏิบัติงานในความควบคุมของสัตวแพทย์ในหน่วยงานนั้น

(๔) สัตวแพทย์ของมหาวิทยาลัย ที่มีข้อตกลงร่วมปฏิบัติงานในการป้องกันควบคุมโรคลัมปี สกิน และหมายความรวมถึงบุคลากร นิสิต นักศึกษา คณะสัตวแพทยศาสตร์ของมหาวิทยาลัย ที่ปฏิบัติงานภายใต้ความควบคุมของอาจารย์ หรือบุคลากรคณะสัตวแพทยศาสตร์ของมหาวิทยาลัย

(๕) สัตว์บาลที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการควบคุม ป้องกันโรคระบาดในสัตว์ และการฉีดวัคซีน จากกรมปศุสัตว์ และได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากปศุสัตว์จังหวัด หรือ

(๖) อาสาปศุสัตว์ที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการควบคุม ป้องกันโรคระบาดในสัตว์ และการฉีดวัคซีน จากกรมปศุสัตว์ และได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากปศุสัตว์จังหวัด

“ห้องที่เกิดโรค (Infected zone)” หมายความว่า หมู่บ้านภายในรัศมีห้ากิโลเมตรจากฟาร์ม หรือสถานที่เลี้ยงสัตว์ที่ตรวจพบโรค หรือตามที่กรมปศุสัตว์กำหนด

“ห้องที่ป้องกันโรค (Protection zone)” หมายความว่า หมู่บ้านที่อยู่ถัดไปจากฟาร์ม หรือสถานที่เลี้ยงสัตว์ที่ตรวจพบโรค จากระยะกิโลเมตรที่ห้าถึงยี่สิบห้า หรือตามที่กรมปศุสัตว์กำหนด

“ห้องที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรค (Risk zone)” หมายความว่า หมู่บ้านที่อยู่ถัดไปจากฟาร์ม หรือสถานที่เลี้ยงสัตว์ที่ตรวจพบโรค จากระยะกิโลเมตรที่ยี่สิบห้าถึงห้าสิบ หรือตามที่กรมปศุสัตว์ กำหนด

“ห้องที่เฝ้าระวังโรค (Surveillance zone)” หมายความว่า หมู่บ้านใดนอกจากห้องที่เกิดโรค ห้องที่ป้องกันโรค และห้องที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรค หรือตามที่กรมปศุสัตว์กำหนด

ข้อ ๕ การเบิก - จ่ายวัคซีน ให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติตามแนวทาง ดังต่อไปนี้

(๑) ให้สำนักเทคโนโลยีชีวภัณฑ์สัตว์ เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่เก็บรักษาคุณภาพวัคซีน

(๒) ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดห้องที่เกิดโรค ห้องที่ป้องกันโรค ห้องที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรค หรือห้องที่เฝ้าระวังโรค จัดทำแผนการฉีดวัคซีน และประมาณการใช้จ่ายวัคซีน แจงไปยัง สำนักงานปศุสัตว์เขต และให้สำนักงานปศุสัตว์เขตจัดทำสรุปรวบรวมแผน และความต้องการใช้วัคซีน พร้อมทั้งมีหนังสือขออนุมัติการเบิกวัคซีนตาม (แบบ กปศ.๑) และ (แบบ กปศ.๓๑) แจงไปยัง ผู้อำนวยการสำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ เพื่อพิจารณาและอนุมัติ

(๓) เมื่อผู้อำนวยการสำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ ได้พิจารณาอนุมัติแล้ว ให้มีหนังสือแจงไปยัง ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีชีวภัณฑ์สัตว์ เพื่อดำเนินการจ่ายและนำส่งวัคซีน ให้กับสำนักงานปศุสัตว์เขต

(๔) ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดติดต่อขอเบิก - จ่ายวัคซีนจากสำนักงานปศุสัตว์เขตในพื้นที่ ที่รับผิดชอบ และรายงานการใช้จ่ายวัคซีนตามแบบฟอร์ม ผช.๓๗ และให้สำนักงานปศุสัตว์เขตจัดทำ แบบรายงานการใช้จ่ายวัคซีน ผช.๓๗/๑ รายงานกรมปศุสัตว์ทราบต่อไป

(๕) ให้สำนักงานปศุสัตว์เขต กำกับ ติดตาม สนับสนุน ร่วมปฏิบัติงานตามแผนการฉีดวัคซีน ให้แล้วเสร็จ และสรุปรวบรวมผลการปฏิบัติงาน รายงานสำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ทราบ ตามแบบฟอร์มที่กำหนด

ข้อ ๖ ขั้นตอนการพิจารณาการใช้จ่ายวัคซีน มีดังนี้

(๑) การดำเนินการก่อนการฉีดวัคซีน มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

(๑.๑) ให้ผู้ฉีดวัคซีนหรือเจ้าหน้าที่ ชี้แจง ให้ความรู้ กับเจ้าของสัตว์ในประเด็นต่าง ๆ เช่น เหตุผลความจำเป็นที่ต้องมีการฉีดวัคซีน การปฏิบัติกับสัตว์ที่ได้รับการฉีดวัคซีน และผลกระทบ ภายหลังได้รับวัคซีน รวมทั้งอาจมีการสูญเสียสัตว์อันเกิดจากผลข้างเคียงของการใช้วัคซีน

(๑.๒) ในการฉีดวัคซีนแต่ละครั้ง ต้องมีหนังสือให้ความยินยอมจากเจ้าของสัตว์ทุกราย

(๑.๓) ตรวจสอบสุขภาพสัตว์ วัดอุณหภูมิตัวสัตว์ หากพบว่าสัตว์ตัวใดมีอุณหภูมิสูงกว่า ๓๙.๕ องศาเซลเซียส และมีอาการของโรคลัมปี สกิน ได้แก่ พบตุ่มเนื้องบนผิวหนัง เยื่อเมือกทั่วร่างกาย หรือตกสะเก็ดกลายเป็นแผลหลุม ให้งดการฉีดวัคซีน รวมทั้งสัตว์ร่วมฝูงด้วย และให้ทำการกักสัตว์ รักษาสัตว์ป่วย และควบคุมแมลงพาหะนำโรค เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรค

(๑.๔) ให้คำแนะนำเกษตรกร ในการควบคุมแมลงพาหะบนตัวสัตว์ เช่น ใช้สารเคมี กำจัดแมลงแบบหยดบนหลังสัตว์ (spot-on) หรือราดบนหลังสัตว์ (pour-on) หรืออาบ หรือฉีดพ่น บนตัวสัตว์ เป็นต้น

(๒) การดำเนินการฉีดวัคซีน ให้ผู้ฉีดวัคซีนปฏิบัติ ดังนี้

(๒.๑) ท้องที่เกิดโรค ให้เป็นดุลยพินิจหัวหน้ากลุ่มพัฒนาสุขภาพสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัด โดยพิจารณาตามหลักวิชาการทางระบาดวิทยา เช่น ระยะเวลาการเกิดโรค ความชุกของโรค เป็นต้น และให้ดำเนินการฉีดวัคซีน โดยสัตวแพทย์ของกรมปศุสัตว์ สัตวแพทย์ของหน่วยงานราชการอื่น หรือสัตวแพทย์ของมหาวิทยาลัย

(๒.๒) ท้องที่ป้องกันโรค

(๒.๒.๑) ในรัศมีห้ากิโลเมตรถึงสิบกิโลเมตรจากจุดที่พบโรค ให้ดำเนินการฉีดวัคซีน โดยสัตวแพทย์ของกรมปศุสัตว์ สัตวแพทย์ของหน่วยงานราชการอื่น หรือสัตวแพทย์ของมหาวิทยาลัย

(๒.๒.๒) ในรัศมีสิบกิโลเมตรถึงยี่สิบกิโลเมตรจากจุดที่พบโรค ให้ดำเนินการ ฉีดวัคซีน โดยผู้ฉีดวัคซีนตามนิยามในข้อ ๔

(๒.๓) ท้องที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรค ให้เป็นดุลยพินิจของปศุสัตว์จังหวัด และให้ดำเนินการฉีดวัคซีน โดยผู้ฉีดวัคซีนตามนิยามในข้อ ๔

(๒.๔) ท้องที่เฝ้าระวังโรค ให้เป็นไปตามที่กรมปศุสัตว์กำหนด และให้ดำเนินการฉีดวัคซีน โดยผู้ฉีดวัคซีนตามนิยามในข้อ ๔

(๒.๕) ฉีดวัคซีนในสัตว์ที่มีสุขภาพแข็งแรง

(๒.๖) ให้ฉีดวัคซีนในขนาดและวิธีการใช้ตามคำแนะนำของผู้ผลิต และตามหลักวิชาการ ที่กรมปศุสัตว์กำหนด

(๒.๗) กรณีสัตว์ตั้งท้อง ให้อยู่ในดุลยพินิจของสัตวแพทย์

(๒.๘) ขวดวัคซีน เข็ม กระจกบอกรีต และวัสดุอุปกรณ์อื่นที่ใช้ในการฉีดวัคซีนแล้ว ให้กำจัดตามกฎหมายว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ

(๓) การดำเนินการหลังการฉีดวัคซีน มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

(๓.๑) ให้สำนักงานปศุสัตว์อำเภอบันทึกข้อมูล เช่น ข้อมูลเจ้าของสัตว์ หรือข้อมูลทะเบียนฟาร์ม (ถ้ามี) และรายละเอียดการได้รับการฉีดวัคซีนโรคล้มปี่ สกีน หมายเลขรุ่นการผลิตวันที่ผลิต และวันที่สิ้นอายุ ตามแบบรายงานการฉีดวัคซีนป้องกันโรคระบาดสัตว์ (แบบ กคร.๔) และให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเก็บรวบรวมส่งให้สำนักงานปศุสัตว์เขต ตามแบบรายงานแผนหรือผลการฉีดวัคซีนป้องกันโรคระบาดสัตว์ (แบบ กคร.๕) เพื่อรายงานให้สำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ ทราบต่อไป

(๓.๒) แนะนำเจ้าของสัตว์ ติดตามอาการข้างเคียงภายหลังจากฉีดวัคซีนอย่างต่อเนื่อง เป็นระยะเวลาสามสิบวัน หากสัตว์แสดงอาการข้างเคียง ให้ดูแลรักษาตามอาการ

(๓.๓) ห้ามเคลื่อนย้ายสัตว์หลังจากฉีดเป็นระยะเวลาอย่างน้อยสามสิบวัน

(๓.๔) แจ้งเจ้าของสัตว์ให้ป้องกัน ควบคุม พร้อมทั้งลดประชากรแมลงดูดเลือด ในบริเวณพื้นที่เลี้ยงโค กระบือ เป็นระยะเวลาอย่างน้อยสามสิบวัน

(๓.๕) แจ้งเจ้าของสัตว์ไม่ให้ส่งสัตว์เข้าโรงฆ่าสัตว์เป็นระยะเวลาอย่างน้อยสามสัปดาห์ หรือตามที่กรมปศุสัตว์กำหนด

ข้อ ๗ การดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการฉีดวัคซีนโรคล้มปี่ สกีน ในสัตว์ชนิดโค กระบือ ให้เป็นไปตามที่กรมปศุสัตว์กำหนด

ข้อ ๘ ให้ผู้อำนวยการสำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔

สรวิศ ธานีโต

อธิบดีกรมปศุสัตว์